

Zamyslenia na týždeň po 13. nedeli po Svätej Trojici

Sobota 1. septembra 2018

270. výročie úmrtia S. Hruškoviča

Piesne: ES č. 284, 333

Text: Ef 5, 19

„Hovorte medzi sebou v žalmoch, hymnách a duchovných piesňach, spievajte a plesajte Pánovi srdcom.“

Zamyslenie nad Božím slovom:

Sme tými, ktorí sa hlásia ku kresťanskej cirkvi, cirkvi evanjelia Ježiša Krista. Jednou z hlavných téz života našej viery by malo byť: Sola Scriptura – jedine Písmo. Božie slovo hovorí, aby sme medzi sebou žili v žalmoch, hymnách, duchovných piesňach, spievali a plesali Pánovi. V radostných aj neradostných životných situáciách, pretože Božie slovo potešuje, vedie, usmerňuje, dáva silu žiť život aj keď už sa zdá, že nič nemá zmysel. Azda toto bolo motorom pre predstaviteľa slovenskej barokovej literatúry 18. storočia, autora latinskej autobiografie ale aj veršov a epigramov, prekladateľa a tvorcu náboženskej lyriky, zostavovateľa a vydavateľa evanjelického kancionála a ďalších diel Samuela Hruškoviča, ktorého 270. výročie úmrtia si pripomíname. Narodil sa v Krupine. Veľkú časť svojho raného detstva prežil u starých rodičov na fare, kde získal najlepšie predpoklady pre svoj ďalší rozkvet. Študoval v Krupine, Banskej Bystrici, Jelšave, Rožňave, Wittenbergu, Banskej Štiavnici. V Banskej Bystrici bol v čase jeho štúdií rektorom M. Bel, ktorého si vysoko vážil a mal ho rád, aj keď sa s ním neskôr názorovo rozišiel. Počas dva a pol ročného štúdia na univerzite vo Wittenbergu študoval popri teológii zároveň medicínu, anatómiu, matematiku, fyziku i právo. Mal mimoriadne nadanie na reči, a tak súčasne študoval hebrejčinu, arabčinu, staro- i novogréčtinu, reč koptskú, samaritánsku, chaldejskú, perzskú, tureckú ale aj francúzštinu a taliančinu. Na štúdiách získal nesmierne duchovné bohatstvo, na ktorom neskôr stavala svoje životné dielo. V roku 1720 prijal miesto evanjelického kňaza v Kostolných Moravciach, kde pôsobil dvanásť rokov. Od júna 1732 bol slovenským a od roku 1737 nemeckým kazateľom v Banskej Bystrici. V decembri 1743 bol zvolený za superintendenta evanjelickej cirkvi a. v. pre „banské okolie“. Umrel v Banskej Bystrici, kde je aj (zatiaľ, žiaľ, na neznámom mieste na evanjelickom cintoríne) pochovaný. Kto by chcel bližšie študovať jeho život, natrafi na množstvo diel. Pri listovaní evanjelického kancionála som našiel meno Samuel Hruškovic pod 91 piesňami. Je autorom sedemnástich piesní, sedemdesiatštyri

preložil z nemčiny. Niekoľko z nich spievame podnes. Mnoho životov upadlo do zabudnutia. Jeho dielo je skrze spev živé dodnes. A za to patrí vďaka Pánu Bohu. Amen.

Modlitba:

„Ó Synu Boží, můj Kriste, nie je to vec každého veriť pravdivo a čiste až do skonania svojho: Preto Teba vrúcne prosím, nech tú vieru v srdci nosím, ktorú Ty dávaš z neba. Nauč ma, Pane z výsosti, poznať Otca pravého. Teba plného milosti, Ježiša, Syna Jeho, ako aj Ducha Svätého od Otca, Syna daného v svätej Božskej Trojici!“ (Samuel Hruškovíc, ES č. 469, 1 – 2) Amen.

Mgr. Daniel Košťal, zborový farár v CZ ECAV Banská Bystrica